

20.2.2012

Helsingin seudun ympäristöpalveluille

Lausunto pääkaupunkiseudun ilmastonmuutokseen sopeutumisen strategian luonnosehdotuksesta

Helsingin luonnonsuojeluyhdistys ry ja Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry kiittävät lausuntopyynnöstä ja toteavat asiasta aikaisemmin lausumansa lisäksi seuraavaa.

Yhdistyksemme näkevät keskeisimpänä sopeutumiskeinona kuntarajat ylittävän maankäytön- suunnittelun ja kaavoituksen. Niiden avulla turvataan mahdollisimman hyvät ekosysteemipalvelut ja riittävät ekologiset verkostot. Tällaisia tärkeitä ekosysteemipalveluja ovat muun muassa viheralueiden – etenkin metsien – tarjoama ilman epäpuhtauksien sitominen sekä maaperän toimiminen hiilinieluna ja -varastona. Metsät ja muut viheralueet sitovat ja varastoivat myös vettä ja ravinteita tasoittaen siten tulvia ja vähentäen ravinnehuuhtoumia. Yhteisellä maankäytönsuunnittelulla ja kaavoituksella voidaan ohjata asunto- ja muun rakentamisen lisäksi liikennemääriä ja eri liikennevälineiden käyttösuuksia.

Jotta sopeutumisstrategia saadaan käännettyä konkreettiseksi toiminnaksi, korostuu tiedottaminen sekä eri osapuolten tietoisuuden ja sitoutumisen merkitys. Ensiarvoisen tärkeää on saada kaavoittajat sitoutumaan valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin sekä maankäyttö- ja rakennuslakiin. Parantamisen tarvetta on esimerkiksi riittävien ekologisten verkostojen säilyttämisessä ja tulvariskirantojen jättämisessä rakentamisen ulkopuolelle. Kuntien ja muiden viranomaisten keskinäisen yhteistyön lisäksi on tärkeää, että eri tahot tekevät yhteistyötä ja käyvät vuoropuhelua sektori- tutkimuslaitosten ja yliopistojen kanssa. Tällainen yhteistyö seminaareineen ym. auttaisi parhaiden käytäntöjen ja uuden tutkimustiedon saamista mahdollisimman laajan piiriin tietoisuuteen ja sitä kautta käyttöön.

Strategian toteutumista ja konkretisoitumista tulee seurata indikaattorien avulla. Ekologisiksi indikaattoreiksi ehdotamme metsien ja muiden pinnoittamattomien viher- ja virkistysalueiden sekä rakentamattomien luonnontilaisten rantojen osuuksia.

Lopuksi korostamme kasvihuonekaasupäästöjen hillintää ensisijaisena keinona toimia ilmastonmuutosta vastaan. Tämä tarkoittaa erityisesti olemassa olevien kaupunkirakenteiden (mukaan lukien liikenneverkko) hyödyntämistä ja tiivistämistä täydennysrakentamalla. Lisäksi rakentamalla korkeampia taloja säilytetään enemmän rakentamatonta vihreää infraa taajama-alueilla. Rakennusten energiatehokkuutta parantamalla sekä säästämällä sähköä pienennetään myös CO₂-päästöjä. Asumisväljyyttä ei myöskään tule kasvattaa nykyisestä, joka esimerkiksi Helsingissä on 35 m²/asukas.

HELSINGIN LUONNONSUOJELUYHDISTYS RY

Sirkku Manninen
puheenjohtaja

Kati Vierikko
varapuheenjohtaja

Suomen Luonnonsuojeluliitto

Uudenmaan piiri

SUOMEN LUONNONSUOJELULIITON UUDENMAAN PIIRI RY

Pertti Sundqvist
puheenjohtaja

Tapani Veistola
luonnonsuojeluasiantuntija